

Drugi dan za že omenjenima požarnima nesrečama, in sicer tekom 24 ur, je zgorelo v Zgornjih Jablanah gospodarsko poslopje posestnika Antona Safošnika, ki ima 50.000 din škode. Pri Safošniku je vzrok požara neznan. Pri gašenju so pomagali pridno Cirkovčani, ki so z domačini rešili iz gorečega poslopja, kolikor je bilo mogoče.

Razne novice.

»Kmetijski list« piše (11. avgusta), da »visoko in odkrito spoštuje vero in cerkev«. Katero vero in cerkev? Katoliške že ne, ker se v istem članku izreka zoper konkordat med drugim iz razloga, ker baje dovoljuje cerkvi »absolutno nadzorstvo nad našim šolstvom«. To je kajpada laž, ker v konkordatu ni niti sledu o kakšnem nadzorstvu cerkve nad šolstvom, kamo-li o kakšnem absolutnem nadzorstvu. Če pa »Kmetiskemu listu« ni po godu, ako zahteva katoliška Cerkev verski pouk in versko vzgojo mladine, s tem dokazuje, da je in ostane liberalec hinavec, ki samo hlini neko spoštovanje do vere in cerkve.

G. ban po toči najhujše udarjenemu kraju. G. ban dr. Natlačen si je ogledal 12. avgusta Buče in druge kraje od Buč do Sotle, ki so bili najhujše prizadeti od toče in viharja 26. julija. G. ban je videl na lastne oči strašno razdejanje ter je zasilgural prvo in še nadaljno pomoč, katero bo naklonila prizadetim banska uprava.

10.000 dinarjev iz lastnih sredstev je nakazal g. notranji minister dr. Anton Korosec za po toči in viharju prizadetim v banovinski pomožni sklad, ban g. dr. Natlačen pa istotako iz lastnih sredstev 1000 dinarjev.

Nova bolniška zgradba v Mariboru. V Mariboru so dogradili zadnje dni v Magdalenskem predmestju novi paviljon mariborske splošne bolnišnice. Nova in moderno zgrajena stavba je dolga 83 m, široka je 15 m in visoka 23 m. Zgradba se bo sušila preko zime in pridejo v njo pri-

Vse je bilo tiho in mirno, edino dež je vztrajno škrahljal in po žlebu curljal, vsake četrt ure pa je udarilo v zvoniku.

Bilo je kakih deset minut po polnoči, ko so se začeli koraki proti cerkvi sem gor. Ali je bil moški ali ženska, tega ni bilo mogoče ločiti. Videti ni bilo kaj. Iz korakov bi sklepal, da je moški. Šele ko je prišel mimo Tratnika, ga je motni svit iz okenca za trenutek rahlo objel. Velika, črna postava v košati obleki je obstala pred mežnarijo, stopila k hiši in se motala po hodniku okoli nje, čez nekaj časa pa se je vrnila in spet obstala pred njo, potem pa naglo zavila po isti poti nazaj.

Dež je škrahljal, enakomerno je curljal po žlebah, korak čudnega ponočnjaka pa se je izgubil v daljavi.

Minulo je četrte ure, pol ure — tedaj se je v zidovju nasproti mežnariji nekaj zganilo. Pojavila se je druga postava, ki je bila manjša in urnejša od prve. Po bliskovito je švignila čez ulico k mežnariji, splazila se na leseni hodnik in tu v kotu nekaj brskala, da se je začulo rožljanje.

Minuli sta morda dve minuti, ko je spet prilezla po stopnicah nazaj in kakor mačka tiho zdrknila čez ulico. Kdor bi bil tenko videl, bi bil spoznal, da je ženska, ki pod pazduho nekaj nosi. Menda je še preudarjala, kod naj se zasučje, potem pa jo je udrla v nasprotno smer, kakor ona prva ponočna prikazen, in je odhitela.

Ko sta se drugi dan popoldne vračali dve kmetici

Primarij dr. Franjo Radšel

specialist za pljučne bolezni,
je otvoril zdravniško prakso v Mariboru,
Majstrova ulica 15 — Rentgen — Telefon
25-16 — Ordinira od 11—12 in od 15—16.
(Ob četrtkih ne ordinira.)

hodnje leto oddelek za očesne bolezni, trahom in kožne bolezni.

Po 20 letih dobili električno luč. Falska elektrarna je že 20 let v obratu. Vasica Fala in falski grad sta dobila šele sedaj električno luč, kateža je zasvetila 14. avgusta prvič. Falski kolodvor je pa niti sedaj še nima...

Po štirih mesecih izpuščen iz preiskave. 23. marca zvečer je bila v Dobu pri Domžalah v hišni veži štirikrat udarjena od neznanca Franciška Sotlar, poprej omožena Jagodič. Sotlarjeva je po dveh dneh umrla radi poškodb. Dne 5. aprila so izročili orožniki v ljubljanski preiskovalni zapor 60 letnega Antona Sotlar, moža rajne. Zaslišanje 15 prič, razna poizvedovanja in opis družinskih razmer pri Sotlarjevih so bili tolikanj razbremenilni za starega moža, da je državno tožilstvo ustavilo kazensko preiskavo in je bil Sotlar izpuščen.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-59, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Hranilne knjižice se vzamejo v račun. Vodja sanatorija specialist za kirurgijo Dr. Černič. 964

Advokat dr. Klor Franc se je preselil s svojo pisarno iz Kozjega v Celje, Cankarjeva 7, I. n.

Obžalovanja vredni slučaji.

Konjski tatovi na delu. Mariji Veronik, posestnici na Zg. Kapli, so ukradli neznanec iz hleva dve kobili z opremo. Najbrž isti tatovi so odpeljali na Breznem ob Dravi posestniku Ferdinandu Hriberniku 3000 din vreden voz in so se odpeljali proti Mariboru.

Kar dva v prestovoljno smrt. Pri Žugmanovem križu na Vrhovskem hribu pri

iz Kaple, sta tam nad Šmarskimi pečmi našli konec zlate verižice s starim cekinom. Malo prej sta srečali mežnarjevo Veroniko, ki je bila na poti dol v Kaplo. Ko sta kmetici prinesli, kar sta našli, župniku, je ta takoj spoznal, da so to koščki onih dragocenosti, ki so jih neznanci hudobneži ukradli Mariji. Videl je tudi, da so zlatniki iz verižice na več krajih že izkrhani in pobrani.

Dva dni nato je našel neki pastir zunaj na Klemenovem vrhu, kjer je Veronika rada posedala, če je pletla ali kaj vezla, kos svile, ki je bila z zlatimi nitmi pretkana, na nji pa je bilo nekoliko prišivanih biserov, nekaj pa jih je bilo očitno že potrganih.

Tudi ta košček so spoznali, da je ukraden iz šmarske cerkve.

Obe ti najdbi sta napravili mnogo marnjev in ljudje so si jeli to in ono misliti.

Kar čez noč pa je odnekod prišel glas, ki je bil tak, da si je moral vsak, ki je po pameti preudaril, reči, da ga je mogel le kak hudobnež spraviti v svet. Raznesel se je najprej v Kapli, potem pa naglo po vsem Šmarju — sprva potihoma, le od ust do ust, potem pa že čez cesto, z okna k oknu, od hiše k hiši: da so mežnarjevi vso faro za nos potegnili, ko so ji natvezli tisto zgodbo o božjem ropu, v resnici so oni sami pobrali Marijine dragocenosti.

Prihodnje dni je v Cvitnikovih krčmi v Kapli že dopoldne nekoč sedelo kakih deset mladih moških,

Sv. Marjeti ob Pesnici so našli 13. avgusta zvečer s strašnimi od strelav razstreljenima glavama Emerika Čuš, 27 letnega brezposelnega tkalca, in 23 letno tkalko Štefko Deržol. S puško enocevko je Čuš najprej ustrelil svojo izvoljenko, nato pa še sebe na ta način, da je pritrdil na petelina vrstico, ki jo je navezal na nogo in sprožil. Čuš je zapustil poslovilno pismo na mater.

Delavec se zastrupil z lizolom. V Čreti pri Sv. Lenartu v Slov. goricah so našli na travniku v hudih krčih 25 letnega delavca Rudolfa Kolmanič. Zdravnik je ugotovil zastrupljenje z lizolom in odredil prevoz v mariborsko bolnišnico, kjer je nesrečnež v nepopisnih mukah umrl.

Smrt ga je doletela, ker je preveč pil. Jakoba Budjo, 48 letnega kovača iz Sp. Korene pri Sv. Barbari v Slov. goricah, so našli na cesti mrtvega. Zdravniška preiskava je dognala, da je Budjo zadela srčna kap radi preobilne pijače.

Razočarani vlomilci. Nočni vlomilci so obiskali pisarno župnega urada na Zgor. Polskavi. Pretaknili so vse omare in kote, kjer so iskali zaman denar. G. župniku so odnesli dve britvi in nekaj žganja.

Udarec s kolom. V Dobrovcah na Dravskem polju so našli nezavestnega v krvi 32 letnega Stanka Klešič, katerega je nekdo v noči napadel in pobil s kolom. Poškodovanega so prepeljali v bolnišnico v Maribor.

V tovarno so vlomili. Na Dominikanskem trgu v Ptujju je tekstilna tovarna Ferda Pihlerja in druga. To tovarno so obiskali nočni vlomilci z dvorišča Dominikanske vojašnice. Iz tkalnice so odnesli 117 m platna v vrednosti 1640 din.

Nevaren zabodljaj. 31 letni posestnik Mihael Pukiš iz Formina pod Ptujem je prizadjal v prepiru svojemu sosedu Ludviku Muršičko zabodljaj v prsa. Sunek z nožem bi bil lahko smrtonosen, ker je oddaljen le malenkost od srca.

Nedeljsko delo končalo s smrtjo. Poročali smo, da je udarila strela v Doliču pri Sv. Urbanu pri Ptujju na domačiji posestnice Marije Male v hišo, ki je zgorela. Pri

izpričala, da je njegova sestra. Bolnik je takoj, ko je zagledal svojo sestro, planil iz postelje ter povedal, da se piše Jean Prüfer, da je bil profesor računstva na gimnaziji v Metz, da je poročen in ima toliko in toliko otrok. Po teh besedah se je mož od živčne preobremenjenosti zgrudil na tla in začel jokati kot otrok. Po returnem počitku, ko je bil tako rekoč v polni nezavesti, se je zopet zbudil kot popolnoma zdrav in normalen človek. Samo o tistih letih, ki jih je v bolnišnici preživel, mu je spomin odpovedal.

Vojne izgube avstro-ogorskih narodov
Velike ali majhne?
Nemec baron Werkman je na to odgovoril: Vsa

požarni nesreči sta dobili hišna gospodinja in njena hčerka take opekline, da se zdravita v ptujski bolnišnici. Na Maletovem domu se je podal 23 letni posestniški sin Ivan Murko iz Desternika v nedeljo 8. avgusta v vodnjak, da bi ga očistil. V globočini mu je postalo slabo in so ga potegnili nezavestnega. Poklicani zdravnik ga je skušal rešiti, a je podlegel kapi.

Smrtno poškodovani oče skušal zatajiti sinovo nasilje. V celjski bolnišnici je preminul 62letni Ivan Bračko, zidarSKI delavec, ki je že 20 let bil uslužben pri celjski stavbeni tvrdki Nerad in doma iz Zdobrove pri Škofji vasi. Bračko je prišel zjutraj običajno na delo in šele opoldne so opazili drugi delavci, da je ranjen na glavi. Poklicali so zdravnika, ki je Bračka obvezal in je v takem stanju delal še dva dni. Tretji dan je moral pustiti delo in na njegov dom poslani zdravnik je odredil prevoz v celjsko bolnišnico. Pri prijavi za bolnišnico je mož izpovedal, da ima rano na glavi od padca opeke. Šele zdravnik, ki ga je operiral, tej izpovedi ni verjel in je starec končno priznal, da sta se sprla s sinom na domačem travniku. Oče je sina svaril radi pijančevanja. Sin se je radi očetovih opominov toliko spozabil, da je udaril roditelja s koso po glavi. Oče je sinovo nasilje tajil, da bi ne spravil lastnega otroka pred sodišče in v zapor. Rana sama na sebi ni bila nevarna, pač pa je nastopilo zastrupljenje in to je dobrega starega pokopalo.

Prijet in zaprt pod sumom vloma. V št. Jakabu ob Savi pri Ljubljani je bilo vlomljeno pri Ivanu Gradu in odnešenih 5700 din gotovine in več zlatnine, tako da znaša skupna škoda 8950 din. Pod sumom omenjenega vloma je bil aretiran 30 letni Ivan Ogrin iz Dola pri Zalogu. Ogrin je julija prestal daljšo zaporno kazen in je izdal vlomilske načrte tovarišu v zaporu.

Sejmarji! Vzemite s seboj tudi Slomščekove svetinjice, ki jih ljudje tako želijo imeti! Lahko jih boste odprodali. Svetinjice se dobijo v Cirilovi Maribor-Ptuj.

CERKVENO-GLASBENA ŠOLA V MARIBORU

V Celju je bila dolgo let orglarska šola, ki pa je sedaj prešla v novo cerkveno-glasbeno šolo v Mariboru. Šolsko leto se začne 9. septembra. Celoten pouk traja tri leta. Učenci morajo biti stari vsaj 16 let in ne starejši kot 25 let. Predizobrazba je vsaj dva razreda meščanske ali srednje šole. Podrobnejše pogoje izve lahko vsak v domačem župnijskem uradu. — Šola v Celju je vzgojila veliko vrsto organistov po naši škofiji. Tudi nova šola si bo prizadevala, da bo vzgojila dobre organiste in pevovodje, saj jih naši kraji, posebno naša društva tako zelo potrebujejo. Šoli želimo kar najboljšega razvoja in upamo, da bo uživala razumevanje in podporo javnosti kakor tudi oblasti. Naj služi Bogu v čast in v napredek slovenskega naroda!

Izpred sodišča.

Obsojen vlomilec. Mariborsko sodišče je sodilo 10. avgusta Franca Danko, 23 let-

nega čevljarskega pomočnika iz Maribora. Imenovani je vlomil 24. maja v Puklovo starinaro v Vetrinjski ulici v Mariboru, iz katere je pokradel raznih predmetov za 3000 din. Dne 28. maja je vdrl v klet Leopolda Solda v Koroščevi ulici, iz katere je izmaknil več steklenic vina. Razen tega je še odnesel iz sobe v Gledališki ulici dva prta. Danko je bil obsojen na tri leta robije.

Obsodba radi uboja. Radi uboja sta se zagovarjala 10. avgusta pred celjskim sodiščem 26 letni posestnikov sin Martin Kovačič in 20 letni hlapec Franc Pšeničnik, oba iz Črnca pri Brežicah. Dne 27. junija je pilo v krčmi pri Bahčiču v Črncu več oseb, in sicer pri skupni mizi. Ko so popito vino izpili, se je začel Kovačič razburjati, da je on primeroma z drugim največ plačal. Radi tega prepira sta Kovačič in Pšeničnik navalila na M. Verstovška in sta mu zunaj na dvorišču prizadajala tako hude in številne poškodbe, da jim je podlegel v bolnišnici v Brežicah. Martin Kovačič je bil obsojen na tri leta robije, Franc Pšeničnik na dve leti in štiri mesece strogega zapora.

Prosvetni tabor v Gornji Radgoni bo v nedeljo 22. avgusta

Spored tabora: ob 9 in 9.30 sprejem gostov, nato obhod po trgu, ob 10.15 sv. maša, katero bo bral preč. g. dekan in kanonik Josip Weixl iz Križevcev, med sv. mašo pridiga, katero bo imel g. Gregor Zafošnik iz Maribora, ob 11 prosvetno zborovanje, na katerem bo govoril g. minister dr. Miha Krek in g. Rudolf Smersu iz Ljubljane; ob 14 pete litanije v cerkvi sv. Petra, ob 15 telovadni nastop naše mladine.

Vse udeležence, ki nameravajo priti peš ali s kolesi, vozovi in avtomobili, prosimo, da so točno ob 9 že v Gornji Radgoni. Kolesarji, pridite z okrašenimi kolesi!

Udeležite se vsi tudi spreveda, posebno fantje in dekleta, čeprav se nimate krojev!

Prosvetni tabor v Hočah pri Mariboru. Vrtil se bo 5. septembra. Vabimo vse, ki se za katoliško prosveto zanimajo in jim je mar za duhovno rast slovenske mladine. Vabimo naše fante, da v skupnem zboru, mogočno in slovesno izpovemo, kdo smo in kaj hočemo. Vabimo naše očete in matere, da bodo ta dan eno z nami, ki hočemo v življenju — zasebnem in javnem — povsod Boga! Spored tabora: ob 9.15 po prihodu vlakov sprejem gostov na kolodvoru ter sprejod v nadžupnijsko cerkev. Po sv. maši na telovadišču slavnostno zborovanje, na katerem bosta govorila g. dr. Josip Jeraj in Franc Žebot ml. — Po večernicah bo na Novakovem vrtu telovadni nastop Slomščekovega fantovskega okrožja. Priprave za tabor so v polnem teku in upamo, da bo dostojna manifestacija katoliške in slovenske misli.

avstro-ogrsko monarhija je imela 1.200.000 mrtvih do konca vojne, kar je 23.9 od tisoč vsega prebivalstva. Nemec je padlo v monarhiji 29.1 od tisoč, Slovanov 27.5, Madjarov 26.7 od tisoč. V ogrski polovici monarhije jih je padlo 28 od tisoč. — Katere narodnosti so imele manj mrtvecev? Pravih Čehov je padlo 22.5 od tisoč, Slovakov 23.7 od tisoč, Rusinov 21.5 od tisoč, Romunov 19.2, Italijanov 18.3, Srbohrvatov 17.10, Poljakov 16.2, mešano srbski okrajji so izgubili 22.2 in mešano rusinski krajji 11.9 od tisoč. Na ta način je vsa Hrvatska izgubila 25.7 od tisoč in Bosna 19.1 od tisoč. Kje pa so ostali Slovenci? Ali jih baron ne pozna?

ki so ga nekateri že imeli takole za dobro voljo in še čez; med njimi sta bila tudi krojač Murko in sodnikov Lavrine. Hrupni razgovor, ki so ga imeli, se je sukal edino okoli onih čudnih marnjev zaradi šmarske tatvine.

»Da bi imela Veronika svoje prste zraven, tega pa ne verjamem,« se je zadržal Kolarjev Albin; »taka ta ni.«

»Ti si tudi tak zaljubljen teleban, ki te kar premoti, katera zna oči zavijati,« ga je usekal krojač Murko.

Sodnikov Lavrinec se je porogljivo zasmeljal in je menil potem zviška dol:

»Kdor si ni še ničesar izkusil, ta naj kar molči! Saj je stara stvar, da je treba lumpe vedno med tistimi iskati, ki okoli cerkve letajo. Ta Veronika mi je bila že od kraj kraja zoprna.«

»Če po resnici rečemo: zoprna ti je od tedaj, ko ti je pokazala, koliko te mara,« se je Kolar ponorčeval.

»Ali misliš, da sem tak osel kakor ti, da se bom v vsako kozo zatelebal?«

»Tiho bodita!« ju je opomnil eden od starejših. »Saj vidita, da drugi poslušajo.«

Skozi okno so se začeli veseli klci otrok in kaj kmalu je prišvedral mojster Gašpar pred krčmo in je zahreščal in zapel:

»Sveti Medard in sveti Šentvid
prišla sta že koj spet nas škropit;
rada škropita deževn'co iz nebes,
včasih za šalo, še večkrat zares.

Lijeta, lijeta iz škafa jo dol,
pod streho bežita že krava in vol;
kaj, človek, še čakaš, denarje tiščiš,
brez strehe boš moker ko zmočena miš!

Če pamet poslušate kaj,
brž streho si kupite zdaj,
je danes Medard, čez teden bo Vid,
brez strehe ni varno nikamor it'!

Ko je odpel, je z vrečo na hrbtu odkrevsal v gostilno. Malo je pogledal, ko je našel tako zgodaj že tako veselo bratovščino pri vinu, potem pa je pozdravil dobre volje:

»Bog daj dobro jutro, prijatelji! Ali je praznik danes v Kapli?«

»Da, da, tatermanom in povodnim možem na čast, ki po svetu okoli strašijo,« so jeli Gašparja zbadati.

»Zdaj nam je vođe dovolj. Le doma ostani s svojimi škropilnicami!«

»Zapreti bi jih bilo treba te preklicane deževnike, ki se nam vsakokrat v seno pomočijo!«

(Dalje sledi)